

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **V. T. P.**, zastoupený JUDr. Ing. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 5. 2019, č. j. 17 A 74/2019 – 36,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá**.
- II.** Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Ing. Jakubovi Backovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 4 114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 27. 3. 2019, č. j. OAM-211/LE-BA04-BA04-PS-2019 (dále také jen „*rozhodnutí o zajištění*“), rozhodl podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „*zákon o azylu*“), o zajištění žalobce. Žalovaný měl za prokázané, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze s cílem vyhnout se hrozícímu správnímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. Žádost žalobce podal až po zadržení policií při neoprávněném pobytu, po zajištění za účelem realizace vyhoštění a po umístění do zařízení pro zajištění cizinců. Žalovaný stanovil dobu zajištění do 12. 7. 2019. Uplatnění zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu neshledal účinným.

[2] Proti rozhodnutí o zajištění brojil žalobce žalobou u Krajského soudu v Plzni (dále jen „*krajský soud*“), který ji rozsudkem ze dne 24. 5. 2019, č. j. 17 A 74/2019 – 36, zamítl

jako nedůvodnou. V žalobě uplatnil žalobce námitky vztahující se k otázce nesprávného a nedostatečného posouzení možnosti uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu.

[3] Krajský soud shrnul, že žalovaný dostatečně posoudil individuální poměry žalobce, neshledal mírnější donucovací opatření účinnými a jeho závěry měly oporu ve zjištěném skutkovém stavu. V řízení nebylo zjištěno nic, co by mohlo vést k upuštění od zajištění, žádnou takovou okolnost žalobce nezmínil ani v žalobě. Krajský soud vycházel z toho, že žalobce překročil nelegálně hranice nejméně dvou států Evropské unie za využití služeb převaděčů, a dále vědomě pobýval v ČR bez pobytového oprávnění a dokladu totožnosti. Žádost o mezinárodní ochranu pak žalobce podal účelově, a to teprve poté, co byl zadržen policií, zajištěn za účelem správného vyhoštění a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců. Krajský soud se ztotožnil se žalovaným, že z jednání stěžovatele je zřejmé, že v jeho případě existuje nebezpečí, že bude mařit výkon rozhodnutí o správním vyhoštění.

[4] Proti rozsudku krajského soudu, jímž byla žaloba zamítnuta, brojí žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Stěžovatel namítá, že žalovaný i krajský soud nesprávně posoudili využitelnost zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu, neboť žalovaný zdůvodnil nemožnost využití zvláštních opatření stejnou argumentací jako důvodnost samotného zajištění a soud tento postup aproboval. Takový postup je nepřipadný, protože stěžovatel se na území ČR nacházel poprvé a provinil se pouze několikadenním nelegálním pobytem. Stěžovatele proto nelze považovat za nespolehlivou osobu pro uplatnění zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu. Stěžovatel naopak od podání žádosti o mezinárodní ochranu se správním orgánem spolupracoval a prokázal, že není jeho úmyslem za každou cenu mařit výkon příslušných rozhodnutí. Stěžovatel též podotýká, že žalovaný se musí vypořádat se všemi klíčovými okolnostmi pobytové historie cizince a věc posoudit individuálně.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti trvá na tom, že rozhodnutí o zajištění bylo vydáno v souladu s právními předpisy. Upozorňuje na to, že námitky stěžovatele ve větší míře směřují proti správnímu rozhodnutí než proti napadenému rozsudku krajského soudu, který je předmětem přezkumu v řízení o kasační stížnosti. Kasační námitky rovněž převážně doplňují argumentaci obsaženou v žalobě. Žalovaný uzavírá, že trvá na závěru, že uložení zvláštních opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu by nebylo v případě stěžovatele účinným opatřením.

[7] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Předmětem přezkumu krajského soudu bylo rozhodnutí o „přezajištění“ stěžovatele podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu jako žadatele o mezinárodní ochranu, a v souvislosti s tím posouzení možnosti uložení zvláštních opatření podle § 47 téhož zákona.

pokračování

[10] Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu může žalovaný *v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se brozícímu vyhoštění [...], nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.*

[11] Podle § 47 odst. 2 téhož zákona může žalovaný *rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.* Mezi zvláštní opatření, jejichž uplatnění je třeba zvážit před vydáním o rozhodnutí o zajištění podle citovaného ustanovení, patří povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném žalovaným nebo povinnost osobně se hlásit žalovanému ve stanovené době (§ 47 odst. 1 zákona o azylu).

[12] Nejvyšší správní soud ze správního spisu zjistil následující skutečnosti. Stěžovatel byl dne 19. 3. 2019 společně s dalšími šesti vietnamskými občany zadržen německou policií na dálnici BAB17 ve dvou osobních vozidlech řízených státními příslušníky Ukrajiny. Při kontrole totožnosti nepředložil stěžovatel žádný doklad a nebyl schopen prokázat oprávněnost pobytu na území SRN. Z toho důvodu byl dne 20. 3. 2019 na základě readmisní dohody předán orgánům Policie České republiky. Při výslechu stěžovatel uvedl, že do Evropy odcestoval přibližně v listopadu 2018 lodí v uzamčené kabině, cestovní doklad ztratil někde při vyloštění, zřejmě v Polské republice. Vše organizovali převaděči, podle jejich instrukcí po vyloštění pokračoval v cestě pěšky nebo různými vozidly až do České republiky a do SRN. Do Evropy stěžovatel přicestoval z ekonomických důvodů, převaděčům měla zaplatit jeho rodina v domovském státě, jakmile by si v nějaké zemi našel práci. K České republice žádné vazby nemá, ani si nebyl vědom skutečnosti, že se nachází na jejím území. Stěžovatel byl rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství Ústeckého kraje, ze dne 21. 3. 2019, č. j. KRPU-55242-22-ČJ-2019-040022, zajištěn za účelem správního vyhoštění. Dne 24. 3. 2019 však stěžovatel požádal o udělení mezinárodní ochrany v ČR a rozhodnutím žalovaného byl „přezajištěn“ dle zákona o azylu.

[13] Nejvyšší správní soud úvodem podotýká, že při rozhodování dané věci vycházel ze své předcházející judikatury, především z rozsudku ze dne 21. 2. 2019, č. j. 9 Azs 420/2018 – 32 (všechna citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). V odkazovaném případě předesřel tehdejší stěžovatel (zastoupený stejným advokátem) takřka totožné námitky jako v nyní posuzované věci (tedy zejména námitky ohledně posouzení využitelnosti zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu), a to za skutkově obdobné situace [vstup a pobyt cizince na území ČR, respektive schengenského prostoru bez pobytového oprávnění a dokladu totožnosti (za pomoci převaděčů), poté zajištění cizince orgány Policie ČR za účelem správního vyhoštění, následné podání žádosti o mezinárodní ochranu a „přezajištění“ cizince podle zákona o azylu]. Zdejší soud akcentuje odlišnost obou případů v tom, že ve věci řešené v rozsudku č. j. 9 Azs 420/2018 – 32, cizinec před orgány Policie ČR odmítl vypovídat, spolupracovat se správními orgány počal až po podání žádosti o mezinárodní ochranu. Nynější stěžovatel na otázky policie v řízení o správním vyhoštění odpověděl. Tento rozdíl však nepovažuje Nejvyšší správní soud za natolik zásadní, aby odůvodnil odklon od citované judikatury.

[14] Kasační soud v rozsudku č. j. 9 Azs 420/2018 – 32 úvodem poznamenal, že „[m]á za nesporné, že stěžovatel podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v návaznosti na své zajištění a umístění do zařízení pro zajištění cizinců. Ztotožňuje se s názorem krajského soudu i žalovaného, že existují

oprávněné důvody se domnívat, že stěžovatel podal tuto žádost pouze s cílem vyhnout se brožícímu vyhoštění. Ostatně tuto skutečnost stěžovatel nepopírá, naopak ji ve své kasační stížnosti potvrdil. V úslovně uvedl, že důvod zajištění dle předmětného ustanovení nezpochybňuje.“ Citovaná pasáž plně dopadá i na nyní projednávaný případ, neboť i zde stěžovatel jak v žalobě, tak v kasační stížnosti potvrdil, že žádost o mezinárodní ochranu podal v reakci na zajištění ze strany Policie ČR a sám důvod zajištění nezpochybňuje.

[15] K vydání rozhodnutí podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je třeba splnit zákonnou podmínku, že nelze účinně uplatnit zvláštní opatření podle § 47 téhož zákona. V této souvislosti stěžovatel v žalobě, jakož i v kasační stížnosti namítl, že jejich neuplatnění bylo posouzeno nesprávně. Dle stěžovatele nebylo možné na základě skutkového stavu přijmout závěr, že se v jeho případě jedná o nespolehlivou osobu, v jejímž případě je aplikace zvláštních opatření vyloučena.

[16] K danému Nejvyšší správní soud uvádí, že volba mírnějších opatření než je zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany, mezi něž lze řadit zmíněné zvláštní opatření, je vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení jeho účasti nejen v řízení ve věci mezinárodní ochrany, nýbrž na základě judikturních závěrů zdejšího soudu rovněž pro případ výkonu rozhodnutí o vyhoštění, pokud by se rozhodnutí o správním vyhoštění stalo vykonatelným v důsledku negativního výsledku řízení o mezinárodní ochraně (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016 – 48). Jestliže zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že by žadatel správním řízení či výkon případného rozhodnutí o správním vyhoštění mařil, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření.

[17] Nejvyšší správní soud se v otázce (ne)aplikace zvláštních opatření v případě stěžovatele ztotožňuje se závěry krajského soudu, který přisvědčil závěrům žalovaného. Žalovaný opřel své rozhodnutí o skutečnost, že stěžovatel se na území ČR nacházel nelegálně a bez cestovního dokladu. V této souvislosti zohlednil rovněž to, jakým způsobem se na území ČR ocitl, tedy že nerespektoval své zákonné povinnosti spojené se vstupem a pobytem na území ČR, jakož i dalších států Evropské unie, a využil služeb převaděčů. Žalovaný správně zohlednil i to, že z jednání stěžovatele a okolností případu je zřejmé, že podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany bylo s velkou pravděpodobností účelové. Z uvedeného je patrné, že žalovaný dostatečně individualizoval své rozhodnutí a nepostupoval paušálně.

[18] Nejvyšší správní soud dále podotýká, že sama skutečnost, že stěžovatel po podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany se správním orgánem spolupracoval, nemohla závěr žalovaného o nutnosti zajištění zvrátit. Z logiky věci vyplývá, že podal-li stěžovatel žádost o udělení mezinárodní ochrany (zřejmě z důvodu oddálení nutnosti vycestovat z ČR, což sám potvrdil), jeho nespolupráce by ohrozila výsledek řízení o ní. Z takového jednání proto není možné bez dalšího dovozovat spolehlivost a důvěryhodnost stěžovatele. Nadto žalovaný má v době rozhodování o zajištění jen omezenou možnost předjímat, jak se bude cizinec v dalším průběhu řízení chovat.

[19] K námitce, že žalovaný, jehož postup aproboval i krajský soud, z velké části vyloučil uložení zvláštních opatření ze stejných důvodů, na jejichž základě vyhodnotil důvod pro samotné zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, uvádí kasační soud následující. Tento postup není sám o sobě nezákonný, respektoval-li žalovaný zásadu individualizace (k tomu srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2017, č. j. 8 Azs 114/2017 – 35). Z povahy věci je zřejmé, že tyto důvody se vzájemně prolínají a není možné je zcela oddělit.

pokračování

Žalovanému proto nelze vyčítat, pokud se prolínají rovněž v odůvodnění jeho rozhodnutí. K tomu zdejší soud odkazuje na již zmiňovaný rozsudek č. j. 1 Azs 349/2016 – 48, v němž bylo uvedeno, že „[p]ři posouzení účinnosti zvláštních opatření proto nelze odblížit od důvodu zajištění a od toho, zda by uložením pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo. [...] Jakkoliv nelze paušálně říci, že by v případě existence důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu byla možnost uložení zvláštních opatření vždy vyloučena, jejich neúčinnost bude častější než v případě zvažování alternativ k jiným důvodům zajištění. Vždy však bude třeba zvážit osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vybořovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených ČR nebo jinými státy EU, včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince.“ Ve světle předestřeného má Nejvyšší správní soud za to, že žalovaný se možností aplikace zvláštních opatření zabýval v komplexním pojetí individuální situace stěžovatele a své závěry dostatečně odůvodnil (viz odstavec [17] výše). Namítá-li stěžovatel, že žalovaný se měl vypořádat se všemi klíčovými prvky jeho pobytové historie, soud podotýká, že v kasační stížnosti postrádá jakékoli objasnění toho, který z těchto prvků měl žalovaný, a následně tedy i krajský soud, opomenout.

[20] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, zamítl ji za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. (výrok I. tohoto rozsudku).

[21] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud na základě § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Toto právo by měl procesně úspěšný žalovaný, kterému však v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II. tohoto rozsudku).

[22] Stěžovateli byl krajským soudem ustanoven zástupce JUDr. Ing. Jakub Backa, advokát se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, a to usnesením ze dne 17. 4. 2019, č. j. 17 A 74/2019 – 16. Odměnu a hotové výdaje ustanoveného zástupce v takovém případě hradí podle § 35 odst. 10 s. ř. s. stát. Ze spisu vyplývá, že ustanovený zástupce ve věci učinil jeden úkon právní služby, a to sepsání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif); dále jen „advokátní tarif“]. Za něj mu náleží odměna podle § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu, ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu ve výši 3 100 Kč. K tomuto úkonu se přiznává náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve výši 300 Kč. Ustanovený zástupce doložil, že je plátcem DPH, proto mu výše odměny byla navýšena o 714 Kč (§ 14a advokátního tarifu). Zástupci stěžovatele se tedy přiznává odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti a náhrada hotových výdajů v celkové výši 4 114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dní od právní moci tohoto rozsudku. Náklady zastoupení stěžovatele nese stát (§ 60 odst. 4 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.; viz výrok III. tohoto rozsudku).

[23] Nejvyšší správní soud dodává, že ustanovenému zástupci stěžovatele nepřiznal odměnu za úkon právní služby spočívající v další poradě s klientem přesahující jednu hodinu [§ 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu]. Zástupce stěžovatele sice doložil konání porady s klientem dne 4. 7. 2019 v délce 70 minut, ale podle názoru zdejšího soudu nebyl tento úkon v takovém časovém rozsahu účelný a nezbytný pro podání kasační stížnosti. Ustanovený zástupce zastupoval stěžovatele již v řízení o žalobě před krajským soudem. Z obsahu kasační stížnosti pak vyplývá, že zástupce stěžovatele zde uplatnil argumentaci, která je velmi obdobná argumentaci, kterou uvedl už v doplnění žaloby. Rovněž lze poukázat i na to, že skutkový stav

projednávané věci je jednoduchý (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2019, č. j. 7 Azs 334/2018 – 34).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. srpna 2019

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu